

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΑΙ ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗ

Ομιλία του πρ. της ΕΣΗΕΑ Α. Μανωλάκου στο συνέδριο της ΕΡΤ

Κυρίες και κύριοι σύνεδροι,

Σας μεταφέρω τον αγωνιστικό χαιρετισμό του διοικητικού συμβουλίου της ΕΣΗΕΑ, και όλων των μελών της Ενώσεως μας, ευχόμενος επιτυχία του Συνεδρίου σας.

Στην αρχή της τοποθέτησής μου, θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι είναι δεδομένη η βούληση της ΕΣΗΕΑ, να συμβάλει θετικά στην προσπάθεια να βγει η ΕΡΤ από το αδιέξοδο στο οποίο την έχουν οδηγήσει οι εκάστοτε κυβερνήσεις και οπωσδήποτε οι εκάστοτε διοικήσεις της.

Αυτό που έχουμε διαπιστώσει χρόνια τώρα είναι ότι η ΕΡΤ αποτελεί παρακολούθημα της εκάστοτε κυβερνητικής πολιτικής και εισπράττει τις συνέπειες αυτής της πολιτικής. Μπορεί με βεβαιότητα να πει κανείς, και υπάρχουν στοιχεία να το θεμελιώσει, ότι η χρεοκοπία της ΕΡΤ, ή τα πρόθυρα της χρεοκοπίας στην οποία την οδήγησαν οι εκάστοτε διοικήσεις της, ανήκει σε αυτές. Αυτό είναι δεδομένο και δεν μπορεί να αμφισβητηθεί. Το πρόβλημα είναι πώς θα βγούμε από αυτήν την κατάσταση.

Όλες οι κυβερνήσεις από το 1977 έως σήμερα, δεν έκαναν τίποτα προκειμένου η ΕΡΤ να αποκτήσει τον χαρακτήρα της δημόσιας και όχι της κυβερνητικής τηλεόρασης. Από τη μια μεριά συγκέντρωνε πρόσωπα ως κομματικό φέουδο και από την άλλη ήταν φερέφωνο της εκάστοτε κυβερνητικής εξουσίας.

Η ΕΡΤ δεν μπορεί άλλο να συνεχίσει να είναι κυβερνητική τηλεόραση. Θα πρέπει να είναι κρατική, δηλαδή δημόσια με ό,τι

συνεπάγεται αυτό.

Δημόσια τηλεόραση σημαίνει τηλεόραση, η οποία τυπικά μεν από άποψη ιδιοκτησιακού καθεστώτος ανήκει στο κράτος, ουσιαστικά δε ανήκει στην κοινωνία. Μια τέτοια δημόσια τηλεόραση δεν μπορεί και δεν πρέπει και δεν χρειάζεται να βρίσκεται σε σχέση ανταγωνισμού με την ιδιωτική και δεν μπορεί και δεν πρέπει να λειτουργεί με γνώμονα το κέρδος. Κατά συνέπεια μια δημόσια τηλεόραση, σαν αυτή που περιγράψαμε, το πιο πιθανό είναι ότι θα είναι μόνιμα ελλειμματική. Την οικονομική της αυτοτέλεια θα πρέπει να την εξασφαλίζουν η κοινωνία και το κράτος.

Η Ένωση Συντακτών θα προχωρήσει σε θεσμικές προτάσεις. Διότι όσο αφήνεται ο χώρος στην ιδιωτική τηλεόραση, όσο η κακοδιοίκηση από την πλευρά των διοικήσεων της ΕΡΤ δεν βοηθάει στην ανάδειξη του δημόσιου προσώπου της ΕΡΤ, βάση των συνταγματικών υποχρεώσεων και δεσμεύσεων, τόσο περιορίζεται η δυνατότητά της να μπαίνει στο χώρο της τηλεθέασης και επομένως των εισπράξεων εκείνων που θα την καταστήσουν αν όχι βιώσιμη, τουλάχιστον όχι τόσο ελλειμματική.

Συνεπώς βλέποντας την κατάσταση της ΕΡΤ δεν μπορούμε παρά να θέσουμε το θέμα του οργανικού νόμου εξ υπαρχής. Είμαστε υποχρεωμένοι να βρούμε και να προτείνουμε άλλους τρόπους διοικήσεως της ΕΡΤ από εκείνους που ο νόμος προβλέπει, τον διορισμό δηλαδή από την κυβέρνηση μόνο.

Ο κοινωνικός χαρακτήρας όμως της ΕΡΤ οφείλει να τονωθεί και επομένως δεν ανήκει μόνο στην αρμοδιότητα της κυβέρνησης ο διορισμός του διοικητικού της συμβουλίου. Πιστεύουμε ότι αυτό οφείλει να είναι καθήκον της Βουλής γιατί μόνο από εκεί θα μπορεί να υπάρξει ένας αποτελεσματικός έλεγχος στη διαχείριση του δημόσιου χαρακτήρα της ΕΡΤ. Παράλληλα, να εποπτεύεται και από ένα πραγματικά εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο, στο οποίο όμως δεν θα πρέπει να αντανακλώνται οι εκάστοτε συσχετισμοί των κομματικών δυνάμεων, αλλά η δυναμική της κοινωνίας (να εκπροσωπούνται κοινωνικά σχήματα Πανεπιστήμια, οργανώσεις, κλάδοι κ.λπ.).

Ενα δεύτερο πρόβλημα είναι ότι το τελευταίως διορισμένο διοικητικό συμβούλιο της ΕΡΤ προχωρεί σε μια αναδιοργάνωση χωρίς προηγουμένως να έχει υπάρξει μια οικονομικοτεχνική μελέτη και ένα επιχειρησιακό σχέδιο που να καταδεικνύουν, πού κατευθύνεται, τι στόχους έχει και πώς θα πραγματοποιηθεί αυτή η αναδιοργάνωση. Προτείνεται απλώς, ένα οργανόγραμμα, δηλαδή μια οργανωτική μορφή της ΕΡΤ χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα πραγματικά δεδομένα και οι σκοποί τους οποίους οφείλει να υπηρετεί η ΕΡΤ ως εκ του δημόσιου και όχι ανταγωνιστικού χαρακτήρα της.

Εδώ θα πρέπει να τονίσω ότι η διοίκηση της ΕΡΤ δεν μας έστειλε το σχέδιο του νέου υπηρεσιακού κανονισμού, ενώ αντιθέτως μας έλεγε ότι θα μετάσχουμε σ' αυτή τη συζήτηση. Μόνο με τη συμβολή της ΠΟΣΠΕΡΤ πήραμε αυτό το σχέδιο και ζητήσαμε μια αναβολή των συζητήσεων τις οποίες κάνει το Δ.Σ. της ΕΡΤ προκειμένου να πούμε τη γνώμη μας.

Η εντύπωσή μας πάντως είναι ότι προωθείται ένα οργανόγραμμα που αναπαράγει το ισχύον και αποτυχημένο καθεστώς της ΕΡΤ, περιορίζει και συγχωνεύει κάποια τμήματα αλλά παραμένοντας στο ίδιο πνεύμα της κάθετης οργάνωσης που έχει εφαρμοσθεί μέχρι σήμερα με τα γνωστά αποτελέσματα.

Διαβάζοντας το προτεινόμενο οργανόγραμμα γεννιέται αμέσως η αίσθηση ότι τα πάντα εξαρτώνται από τον Πρόεδρο. Είναι ένα σχήμα προεδροκεντρικό. Παράλληλα, οι αρμοδιότητες των υπηρεσιακών μονάδων είναι μόνο ενδεικτικές και όχι αποκλειστικές και μπορούν να συμπληρώνονται, να διευκρινίζονται και να εξειδικεύονται οποτεδήποτε με αποφάσεις του Δ.Σ. κατόπιν εισηγήσεων του Προέδρου.

Ουσιαστικά το οργανόγραμμα αυτό δεν δεσμεύει τον Πρόεδρο και το Δ.Σ., με αποτέλεσμα να δημιουργείται ανασφάλεια στους εργαζόμενους από τη δυνατότητα που έχει ο το Δ.Σ. να αλλάζει το οργανόγραμμα αιφνιδιαστικά.

Είναι απορίας άξιον γιατί η διοίκηση καταθέτει το οργανόγραμμα

της εταιρείας χωρίς προηγουμένως να έχει καταθέσει, όπως είπαμε, το επιχειρησιακό σχέδιο δράσης (business plan). Τι μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς αυτό;

Επί του οργανογράμματος πάντως κάποιες ιδέες και κατευθύνσεις θα έχει να δώσει και να προτείνει η Ένωση Συντακτών. Προηγουμένως όμως θα πρέπει να λυθεί το πρόβλημα των συλλογικών συμβάσεων, το οποίο θα ταλαιπωρεί την ΕΡΤ, τους εργαζόμενους και τις διοικήσεις των σωματείων. Θα δημιουργήσει ένα χάος στο οποίο δεν θα μπορεί κανείς να αντιδράσει.

Ετσι δεν είναι δυνατόν να προχωρήσει κανένα σχέδιο αναδιοργάνωσης της εταιρείας όσο καλό ή κακό – που το προβλέπουμε κακό- και αν είναι, χωρίς εργασιακή ειρήνη. Και εδώ το κεντρικό πρόβλημα είναι το πρόβλημα των αμοιβών του προσωπικού.

1. Γενικά το προσωπικό δεν αμείβεται ικανοποιητικά και
2. Υπάρχουν επιλεκτικές περιπτώσεις σκανδαλωδών αμοιβών

Γενικά πάντως καμιά προσπάθεια εξυγίανσης της ΕΡΤ οργανωτικά και οικονομικά δεν μπορεί να πετύχει χωρίς τη συνεργασία και τη συγκατάθεση του προσωπικού. Πολύ περισσότερο όταν υπάρχει κόντρα με το προσωπικό.

Επί ένα χρόνο τώρα, και όχι με ευθύνη δική μας, αναβάλλεται η συζήτηση των συλλογικών συμβάσεων, ενώ στο ίδιο διάστημα απομειώνεται η περιουσία της ΕΡΤ, δηλαδή του δημοσίου προς όφελος τρίτων που δεν είναι δημόσιο.

Σ' αυτό το διάστημα λοιπόν και όσο δεν ενεργοποιείται το σύνολο του δυναμικού της ΕΡΤ, θα δίδεται το περιθώριο – τώρα μάλιστα αρχίζουμε να δίνουμε και σε προβληματικές επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα – δηλαδή τις προβληματικές επιχειρήσεις που δημιούργησαν οι κυβερνήσεις του 1989, άδειες και συχνότητες. Δηλαδή περιουσία της ΕΡΤ.

Σ' αυτό το διάστημα κλείνουν ή σκοπεύουν να κλείσουν τομείς της δραστηριότητας της ΕΡΤ, όπως στην περίπτωση που αφορά τους δημοσιογράφους, το περιοδικό Ραδιοτηλεόραση. Στο ίδιο διάστημα

γίνονται συμβάσεις οι οποίες θέτουν θρυαλλίδα στη δυναμική του να βγεί από το αδιέξοδο η ΕΡΤ και υπάρχουν και ποινικές ευθύνες γι' αυτές.

Αν λοιπόν δεν εξασφαλιστούν οι προϋποθέσεις της ομαλής λειτουργίας της ΕΡΤ, όχι με συμβάσεις οι οποίες θα είναι στον αέρα, αλλά με συμβάσεις που θα αναπληρώνουν το εισόδημα των συναδέλφων και όλων των εργαζομένων της ΕΡΤ, όπως άλλοι τομείς πήραν.

Γι' αυτό εμείς συζητάμε για μια σύμβαση ετήσια, η οποία θα μπορούσε να ήταν και διετής. Αλλά ζητάμε αναπλήρωση εισοδήματος, το οποίο έχει χαθεί και το οποίο η διοίκηση της ΕΡΤ θεωρεί ως οριστικώς απολεσθέν. Αυτή είναι η πρόταση του θ ή 2 συν 2%, το οποίο προτείνει η διοίκηση της ΕΡΤ.

Επομένως αν δεν αποκατασταθεί μια εργασιακή ηρεμία και αν δεν υπάρξει η δυνατότητα να αξιοποιηθεί το σύνολο των εργαζομένων τότε αυτό του επί χάρτου σχέδιο το οποίο προτείνεται ως σωτηρία της ΕΡΤ δεν θα είναι τίποτε άλλο παρά ο τελικός ενταφιασμός της. Και δεν θα περιμένουμε να κριθεί ο κ. Παναγιώτου σε 6 μήνες, όπως προβλέπει η σύμβαση, διότι δεν μπορούμε να θάψουμε το νεκρό και να τον αναστήσουμε μετά. Αυτά τα πράγματα πρέπει να τα προλάβουμε πριν πάμε στον ενταφιασμό. Και η ΕΡΤ οδηγείται με τον τρόπο που έχουν σκεφτεί οι διάφοροι φωστήρες του υπουργείου οικονομικών στον ενταφιασμό. Αυτή είναι η μεθόδευση ώστε να δοθεί ελεύθερος πια ο χώρος στην κυριαρχία των ιδιωτικών ολιγοπωλίων.

Με την ευκαιρία θα ήθελα να επαναλάβω αυτό το οποίο δεν αφορά την ΕΡΤ αλλά αφορά την κυβέρνηση και έχει σχέση με τους δημοσιογράφους. Ο κ. Ρέππας διόρισε ένα διοικητικό συμβούλιο στην ΕΡΤ και δεν ευδόκησε να βάλει ούτε έναν δημοσιογράφο, όχι εκπρόσωπο της Ένωσης, έναν δημοσιογράφο που να έχει γνώμη πάνω στα τεκταινόμενα και να κάνει προτάσεις.

Όταν γινόταν ο νόμος Βενιζέλου για την ιδιωτική τηλεόραση αποκλείστηκε η δυνατότητα μεγάλου μέρους των δημοσιογράφων που

κάλυπταν νέες θέσεις εργασίας να ήταν ασφαλισμένοι στα ταμεία μας. Το απέκλεισε ο κ. Βενιζέλος. Δεν γνωρίζουμε ποιες ισορροπίες σ' αυτή την ιστορία εξασφαλίστηκαν. Εν πάση περιπτώσει όμως δημιούργησε δημοσιογράφους πολλών ταχυτήτων.

Προσπαθεί λοιπόν να βάλει την Ένωση αντιμέτωπη με τους συναδέλφους στα ιδιωτικά κανάλια ώστε να μην μπορούμε να επηρεάσουμε αποφασιστικά τα πράγματα. Γιατί αυτή είναι η τελική, ανεξαρτήτως προθέσεων, συνέπεια αυτής της τακτικής. Και βεβαίως εμείς έχουμε προχωρήσει σε ένα άνοιγμα προς την κατεύθυνση αυτή και θα αγωνιστούμε με βάση μια αναλογιστική μελέτη που εκπονείται τώρα στα ταμεία μας.

Σε τελική ανάλυση ο κλάδος συνολικά οδηγείται στο να μην μπορεί να παίξει το ρόλο του. Στην ΕΡΤ με τον τρόπο που σας είπα για το Δ.Σ. και το διορισμό από τον υπουργό. Στην ιδιωτική ραδιοτηλεόραση με τον τρόπο που επίσης σας είπα και υπάρχουν και άλλα τέτοια θέματα, έτσι ώστε οι άτυπες μορφές εργασίας, τα σκλαβοπάζαρα, οι γαλέρες, να κυριαρχήσουν μέσα στην ελεύθερη αγορά εργασίας. Μια πλήρης δηλαδή απορύθμιση του καθεστώτος και του εργασιακού και του ασφαλιστικού και της δυνατότητας να λέμε τη γνώμη μας, δηλαδή να ασκούμε το επάγγελμά μας, μέσα από τις εφημερίδες και τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα, με αξιοπρέπεια και συναίσθηση ευθύνης.

Σας ευχαριστώ.